

Ruud Dekkers

DE AFM EN HAAR CHINESE WALLS

Ruud Dekkers
voorzitter NIVRA

De Chinese Walls binnen de AFM waren begin maart 2011 weer eens in het nieuws. Waar de AFM herhaaldelijk pleitte voor opheffing hiervan, kreeg zij in de op 11 maart verschenen evaluatie van de Wet toezicht financiële verslaggeving (Wtfv) geen gelijk.

Wat is het geval?

Destijds, bij de totstandkoming van de verschillende wetten waarop de AFM toezicht houdt (Wta, Wtfv, Wft), heeft de wetgever er bewust voor gekozen om de AFM ten aanzien van het toezicht op de financiële verslaggeving beperkte bevoegdheden te geven. De AFM mag zich slechts baseren op openbare informatie. Daarbij is afgesproken om na drie jaar te evalueren. Het goede nieuws is dat de onderzoekers constateren dat de wet en ook het toezicht van de AFM goed hebben gewerkt. De onderzoekers zijn er echter niet van overtuigd, mede in het licht van de positieve evaluatie, dat de bevoegdheden van de AFM moeten worden uitgebreid.

De Chinese Walls binnen de AFM kennen twee kanten; allereerst is het de afdeling die toezicht houdt op de Wtfv verboden om informatie te delen met andere afdelingen binnen de AFM. Daarnaast is het de afdeling die toezicht houdt op de wettelijke controles (Wta) verboden om informatie te delen met de afdeling Wtfv. Dit laatste is logisch omdat de bevoegdheden van de AFM dan zouden worden uitgebreid tot buiten hetgeen de wetgever heeft gewenst, namelijk tot niet openbare informatie uit accountantsdossiers.

Vanwege deze laatste reden is het NIVRA altijd tegen het doorbreken van de Chinese Walls geweest. Wij waren met name bang voor *fishing expeditions* in accountantsdossiers. Dit zou de vrije uitwisseling van informatie tussen onderneming en accountant bemoeilijken en daarmee de kwaliteit van de controle onder druk zetten.

Toch is hier wel wat aan af te doen. Wat nu in het geval dat onderneming en accountant bewust een misleidende jaarrekening in het publieke domein brengen? Zou het belang van die onderneming dan nog steeds zwaarder moeten wegen dan het maatschappelijk belang? En zou de accountantsberoepsgroep mee willen werken aan een situatie waarin de AFM dit in het accountantsdossier heeft geconstateerd maar dit niet met de collega's van de Wtfv mag delen, zodat deze misstand niet kan worden aangepakt?

Mijn antwoord is dat de NBA niet moet toestaan dat misleidende jaarrekeningen publiek worden of blijven. Daarom zijn wij begin januari in overleg met de AFM en het ministerie van Financiën getreden om voor dit soort specifieke situaties een oplossing te vinden. Let wel, het gaat ons hier dus niet om het delen van informatie van de afdeling Wtfv met andere afdelingen. Vanuit de Wta-afdeling zou informatie alleen gedeeld mogen worden bij zwaarwegend maatschappelijk belang en voorzien van de nodige waarborgen. Het moet gaan om situaties waarbij er sprake is van materieel foute jaarrekeningen die de belangen van het publiek en de aandeelhouders evident raken, bijvoorbeeld doordat correctie hiervan tot forse koersaanpassingen leiden. Er dienen objectieve criteria hiertoe te zijn, beoordeling en besluitvorming dienen plaats te vinden door een onafhankelijke functie, en zowel onderneming en accountant dienen tijdig op de hoogte te worden gesteld zodat zij de mogelijkheid hebben correctieve maatregelen te nemen.

Kortom, een Chinese Wall met een doorgeefluik dat open kan als het maatschappelijk belang daarom vraagt. Ook dat past in ons Plan van Aanpak.